GAZETA KRAKOWSKA

Nro 17.

Z KRAKOWA DNIA 27 LUTEGO 1825 ROKU W NIEDZIELĘ.

— *Z Krakowa.* —

Gdy sławny w wieku XVI Polak Mikołay Kopernik, odkrył Europie prawdziwy Systemat Swiata; poruszone przesądy i nałogi zadawnione wiekami, obudziły zazdrość i niewiadomość. Zarzuty ich we względzie fizycznym łatwo zbitemi i odpartemi zostały, lecz nietak łatwo wywróconemi bydź mogły tyczące się Religii. — Od początku do skończenia świata zawsze będzie prawdą, że społeczeństwa daleko byłyby szczęśliwszemi, składaiąc się z ludzi bogoboynych, cnotliwych, moralnych, aniżeliby tylko z samych uczonych, do czego Religiia naybezpiecznicy doprowadzić może; słusznie zatem można zrobić ofiarę z nauki fizyczney, podkopuiącey fundamenta Nauki Boskiey, podpory prawdziwego szczęścia rodzaiu ludzkiego. Złe zamiary zazwyczay pokrywaią się płaszczykiem przyiemnym dla ludzkości. Prześladowcy Systematu Kopernika udali się do Pisma Sgo. *Terra in æternum stat. Fundasti Terram super stabilitatem suam.* Ziema zatem podług Pisma S.go żadnego biegu mieć niemoże i nieporuszona winna, *Terra in æternum stat.* Systemat Kopernika zachwiany, wyznawcy iego prześladowani, a szkody wynikaiące dla społeczności ludzkiey z cofnięcia i poniżenia o znaczną liczbę lat nauki Astronomii, są nie do wyrachowania. Aż ledwo czas odkrył, że ten ustęp iest wcale innego myśli i znaczenia. Pismo Sте mówi: *Generatio præterit, et generatio advenit. Terra autem in æternum stat.* Ustęp ten wcale nie tyczy się biegu lub spoczynku ziemi, tylko iey całości. Wszystko na powierzchni ziemskiey niszczeie i odradza się; iedne generacyie ustępuią drugim, lecz massa ziemi w niczem się nigdy nie nadwerężyła, ani się powiększyła, ani zmnieyszyła, *Terra in æternum stat*, i iest dziś, i będzie na przyszłość tak wielką, iaką była na początku, *fundasti terram super stabilitatem suam.* Przykład, iak do wszelkich zarzutów porywczo wiary przykładać nie należy, albowiem *generatio præterit, et generatio advenit,* a namiętności ludzkie tak są trwałemi iak ziemia.

K. . . . .

Z Warszawy d. 18 Lutego.

W Imieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
CESARZA WSZECH ROSSYY, KRÓLA POLSKIEGO &c. &c. &c.
XIĄŻE NAMIESTNIK KRÓLEWSKI
w Radzie Stanu.

Chcąc zachować równowagę między korzyściami rolnictwa i rękodzieł, zachęcić właścicieli gruntowych do uprawy potrzebnych rękodzielniom płodów, które ziemia nasza hoynie wydawać może, a które dotąd z zagranicy są sprowadzane, podczas gdy produkta nasze u obcych odbytu nie otrzymuią; bacząc oraz, że już niektóre z tych płodów są rzeczywiście i w dobrym gatunku w kraiu uzyskiwane, a pragnąc tym odbyt wewnętrzny ułatwić, na przełożenie Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych i Policyi, tudzież Przychodów i Skarbu, postanowiliśmy i stanowiemy:

Artykuł 1. Od dnia ogłoszenia niniey̆szego postanowienia, przedmioty następuiące przy wprowadzeniu ich z zagranicy do Królestwa, opłacać maią cła wchodowego i konsumowego:

a. Od 1000 szyszek szczeci czyli Oscetu sukienniczego diptacus fullonum, Dysteln, chardon a bonnetiers złp. 12.

b. Od centnara Urzetu, Isatis tinctoria, Weid, Pastel złp. 20.

c. Od centnara Marzanny Rubia-tinctorum, Krapp, Garance złp. 10.

d. Od centnara Rezedy żółtey, Resida luteola, Ware, Gaude złp. 6.

Art: 2. Kupcy i rękodzielnicy dowodzący autentykami, iż przed dniem dzisieyszym zapisali powyższe materyiały z zagranicy, sprowadzić ie do kraiu będą mogli za opłatą dawnego cła do dnia 1go Maia r. b.

Art: 3. Jednak gdy i po dniu 1ym Maia Rękodzielnicy, którzy udowodnią przed Kommissyią Rządową Spraw Wewnętrznych i Policyi, iż wyżey rzeczonych artykułów na roczną potrzebę swoią w kraiu dostać nie zdołaią, będą mogli za świadectwem teyże Kommissyi Rządowey otrzymać od Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu pozwolenie do wprowadzenia na roczną potrzebę wymienionych materyiałów za opłatą tylko ⅓ części cła powyżey oznaczonego.

Wykonanie niniey̆szego postanowienia Kommissyiom Rządowym Spraw Wewnętrznych i Policyi, oraz Przychodów i Skarbu polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyyney dnia 27 Stycznia 1825 r.

(podp:) *Zaiączek.*

Minister Spraw Wewn:
i Policyi,
(podpisano) *T. Mostowski.*
Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady
(podpisano) *Kossecki.*
Zgodno z Oryginałem
Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady
(podpisano) *Kossecki.*
Za zgodność:
Sekretarz Jeneralny Kommissyi Rząd: Spraw Wewn: i Policyi,
(podp:) Aug. *Karski.*

JO. Xiążę Antoni Radziwiłł Namiestnik Nayiaśnieyszego Króla Jmci Pruskiego w Wielkiem Xięstwie Poznańskiem, przybył d. 16 b. m. do tuteyszey stolicy.

Kommissyia Centralna Likwidacyyna Kro.estwa Polskiego

Przez obwieszczenie z dnia 6 Sierpnia r. z. w pismach publicznych Nro 127 do wiadomości podane, wzywaiąc Kommissyia Centralna Likwidacyyna strony prywatne, do złożenia w przeciągu terminu prekluzyynego Ustawą Xięcia Namiestnika Krolewskiego z dnia 25 Maia r. z. na dzień 1 Stycznia r. b. oznaczonego, wszelkich w pierwopisach dowodow pretensyy, oświadczyła między innemi, iż w zamian za oryginalne dowody stanowcze, a mianowicie:

1. Za obligacyie hypoteczne Skarbowe.

2. Za Bilety Kassowe Xięztwa Warszawskiego.

3. Za Bony Francuzkie dziesięć tysięczno-frankowe i kupony, w skutek Konwencyi Baiońskiey wydane.

4. Za Certyfikacyi byłey Kommissyi Centralney Likwidacyyney Xięztwa Warszawskiego — i nakoniec.

5 Za poświadczenia Kommissyi pretensyie woyskowe sprawdzaiącey na zaległy żołd Polski, oraz na długi po rożnych Administracyinych woiennych, byłego Xięztwa Warszawskiego, — nowe Dowody drukowane wydawać będzie.

Ponieważ termin prekluzyyny na teraz iuż upłynął, i wszelkie wyżey wspomnione dokumenta, gdyby nawet w ręku prywatnych ieszcze zostawały, moc swoią utraciwszy, żadnego iuż znaczenia nie maią, pospiesza więc Kommissyia Centralna Likwidacyyna z uwiadomieniem stron interessowanych, iż na wzmiankowane powyżey pięć rodzaiow pretensyy, tylko nowe Dowody poświadczaiące Kommissyi Centralney Likwidacyyney ważnemi są.

Ze zaś za pierwszy rodzay pretensyy, to iest, za obligacyie hypoteczne Skarbowe, nowe Dowody wygotowane iuż zostały, przeto Kommissyia Centralna Likwidacyyna dla pospiechu i dogodności stron w odebraniu, co do mieszkańcow stolicy, przesłała takowe na ręce Urzędu Municypalnego, dla mieszkańców zaś w Powiatach, na ręce właściwych Kommissyiów Woiewodzkich. — Do takowych przeto władz mieyscowych, wszyscy interessowani, po odbior powyższych Dowodów udać się winni, które za uznaniem tożsamości osoby wręczone mieć będą. Co zaś do obligacyy, które na kaucyie złożonemi są, Kommissyia Centralna Likwidacyyna wygotowane w mieysce ich Dowody przesyła do Władz, od których też obligacyie kaucyyne nadesłanemi zostały. — W podobnym sposobie na pozostałe cztery rodzaie pretensyiów wyżey wspomnionych, to iest: Biletów Kassowych, Bonów Francuzkich dziesięćtysięczno frankowych i Kuponów, Certyfikatów byłey Kommissyi Centralney Likwidacyyney Xięztwa Warszawskiego, a między niemi Certyfikatów Praskich, oraz poświadczeń woyskowych na zaległy żołd Polski, i długi po różnych Administracyiach woiennych; wydane zostaną Dowody poświadczaiące przez Kommissyią Centralną Likwidacyyną, i równie przesłane będą w powyżey wymienionym sposobie do władz; a o przesłaniu takowem co do każdego rodzaiu rzeczonych Dowodów, interessanci

przez pisma publiczne zawiadomieni zostaną.

W Warszawie dnia 8 Lutego 1825 r.
Radca Stanu, Prezes:
Kalinowski.
Sekretarz Jlny: *Starzyński.*

Z Petersburga d. 18 Stycznia d. K.

Dnia 13 b. m., we Wtorek, w rocznicę urodzin N. Cesarzowey Elżbiety, śpiewano *Te Deum* w Kaplicach zamkowych, we wszystkich Kościołach stolicy. Wieczorem miasto oświecono.

Reskrypt N. Cesarza do Xięcia Galicyna Gubernatora Woiennego miasta Moskwy.

„Xiążę Dymitry Władymirowiczu! Mieszkańcy naszey starożytney stolicy odznaczali się zawsze czynami szlachetnemi. Przyiemnie mi iest, że widzę nowy tego dowod w rapporcie, przez który dowiedziałem się o licznych ofiarach zebranych w Moskwie dla nieszczęśliwych ofiar wylewu w Petersburgu. Oswiadczam wam wdzięczność moię, iako też wszystkim tey stolicy mieszkańcom, którzy się do tych ofiar przyłożyli i polecam, abyście wyrazili zadowolenie moie członkom Komitetu wyznaczonym do zbierania składek, za gorliwość, z którą, podług waszego rapportu, dopełniaią swoiey powinności.„

Jestem wam przychylny:
(podpisano) ALEXANDER.

Summa nowych ofiar nadesłanych Komitetowi na wsparcie dotkniętych wylewem w Petersburgu wynosi 87.338 rubli. W liczbie tey iest 20,000 rubli przesłanych przez Króla Jmci Wirtembergskiego w imieniu córek Xiężniczek Maryi i Zofii, tudzież od Poselstwa Francuzkiego 10,000 rubli. Prócz tego Komitet odebrał znaczną ilość płotna i innych materyy.

Ze Lwowa d. 11 Lutego.

Hrabina Marcella Worcell darowała niedawno z własney chęci dziedziczne dobra swoie Rakowiec, w Cyrkule Tarnopolskim położone i 12,000 czer: złot: wartości maiące, do funduszu bibliioteki narodowey, przez Józefa Maxymiliana Hrabię Ossolińskiego we Lwowie założoney.

Z Paryża d. 12 Lutego.

Na wczorayszem posiedzeniu izby Deputowanych P. Pardessus zdał sprawę w imieniu Kommissyi o proiekcie wynagrodzenia Emigrantów i wniosł iego przyięcie.

J. K. M. rozkazał, aby o tym czasie corocznie rozdawane było w iego imieniu wsparcie w kwocie 37.000 Fr. z których Paryzka kościelna kassa otrzymać ma 1000, małe Seminaria po 1000, kościół St. Germain (parafialny Krola) 2000, 37 plebanów Paryzkich do rozdania pomiędzy ubogich w swych parafiiach 20 000, Prezydenci Paryża na tenże cel 12.000 Fr. Pastorowi Luterskiey gminy posłał J. K. M. 800 Fr. dla rozdania pomiędzy ubogich tey gminy.

Rozporządzeniem Królewskiem z d. 16 z. m. ustanowiona iest rada z 7 członków do zawiadywania stadami koni, w którey Minister spraw wewnętrznych prezyduie. Cała Francyia co do stad koni podzielona iest na 8 obwodów.

Zakład P. Happey do filtrowania

wody z Sekwany, wyniesiony został za wstawieniem się Ministra pałacowego na zakład nadworny. Wozy do rozwożenia wody do domow będą wedle tego postanowienia herbami Francuzkiemi opatrzone, aby ie rozpoznać można od tych, które nieczystą wodę za klarowaną sprzedaią.

W Krolewskiey szkole muzyczney zaprowadzoną także teraz została nauka grania na harfie.

Mowią, iż kosztowny zbior obrazów w Malmaison, który należał do zmarłego Xcia Leuchtenberg (Eugeniusza Beauharnais) będzie na lotteryią wystawiony.

Wyznaczeni przez Króla kommissarze do przeyrzenia rachunków wyłożonych na kampaniią Hiszpańską pieniędzy, złożyli Królowi d. 7 rapport.

Xżę Paweł Wirtembergski iadł d. 8 u Króla obiad.

Mowią, iż zaciągana tu iest dla Greków pożyczka 10 do 15 mill. Fr.

Przybyły z Grecyi do Tulonu officer Francuzki zapewnia, iż ani wylądowanie Egipcyian do Morei, ani kłotnie pomiędzy kapitanami Greckiemi nie są dla sprawy Greków niebezpiecznemi. Hydra i Nauplia zapełnione są jeńcami i zabranemi końmi. Cwiczeni Baszy Egipskiego żołnierze ciągną tam Greckie działa.

D. 4 Lutego burza wywarła także pod Dunkierką wściekłość swoią; morze tak dalece się wzniosło, iż o mało grobli portowey nie zalało. Most niedaleko łazienek będący zaniosła woda, a po wsiach między Gravelines i Dunkierką dzwoniono już na gwałt; lecz szczęściem następney nocy opadła woda o 2½ stopy.

Z Madrytu d. 2 Lutego.

Król cierpi znowu na podagrę i przymuszony iest w łożku leżeć. Xiążę Villahermosa, Poseł Hiszpański w Portugalii, odebrał rozkaz wyiechania z Madrytu w 48 godzin na mieysce swoiego przeznaczenia.

Kapitan gwardyi Krolewskiey, Hr. Montalegre, wyniesiony został na Granda pierwszey klassy.

Wyrok Krolewski z d. 17 z.m. dozwala za opłatą cła 2 od sta obiegu w całey Hiszpanii znayduiących się w portach osadniczych i innych towarow.

W Burgos pogrzebane w tych dniach zostały śmiertelne szczątki oyca Mauro Iglesias, który z powodu należenia do poruszeń Plebana Merino z rozkazu owczesnego rządu d. 21 Grudnia 1821 stracony został. Zresztą w wszystkich częściach państwa panuie zupełna spokoyność.

Z Londynu d. 5 Lutego.]

Na wczorayszem posiedzeniu izby niższey przyięty został adres do Krola. P. Goulburn zapowiedział, iż dnia togo wniesie o przytłumienie nieprawnych Jrlandskich towarzystw. Resztę tego posiedzenia zaięła sprawa Jrlandyi i katolickich towarzystw, które zakończyło się po godzinie kwadrans na 9tą w wieczor.

Przybyły tu onegday Poseł Hiszpański de los Rios miał iuż naradę z Panem Canning.

Gazeta Goniec zawiera list z Bogota pod dniem 19 Listopada, podług którego Jenerał Hiszpański Cantarac zupełnie przez Boliwara pobity został i oswobodzenie Peru zapewnione zostało. Bitwa ta zayść miała, podług Dziennika Globe nad brzegami rzeki Apurimac, a list donoszący o tem pochodzi od Konsula ieneralnego Angielskiego z Bogata.

List z Guaaquil pod d. 14 Października donosi, iż posiłek 4500 ludzi, który z Panama Boliwarowi posłany został, rozkaz otrzymał udania się przeciw Limie. Pedowczas głoszono powszechnie, iż Boliwar doszedł już do Cuzko, dokąd cofnął się Canterac. W Gazecie w Guaiaquil wychodzącey umieszczona iest odewa Boliwara, w którey z powodu Jenerała Olaneta znayduią się następuiące uwagi godne wyrazy: "Zatrwożeni Hiszpanie uciekaią z nayobfitszych swoich prowincyy, gdy tymczasem Jenerał Olaneta woyskiem z prawdziwych przyiacioł oyczyzny złożonem, wyższe Peru osadzone trzyma. Peruwianie! dway potężni nieprzyiaciele nacieraią na Hiszpanów w Peru, połączone woyska i woysko walecznego Olaneta, który przez tyranią Hiszpańską do rozpaczy przywiedziony, zrucił iarzmo niewoli i z naywiększą natarczywością gromi nieprzyiacioły Ameryki, ktorzy razem stali się iego nieprzyiaciołmi. Peru i Ameryka powinny w nim uznać iednego z swoich oswobodzicielów.

W Senacie Ziednoczonych Stanów północney Ameryki odczytany został rapport P. Storrs z Neuhampshire o prowadzeniu karawanowego handlu z doliny Missisipi do wewnętrznych prowincyy Mexykańskich, który Senat drukiem ogłosić postanowił. Pokazuie się z tego rapportu, iż iakkolwiek handel ten dopiero się zaczął, przyniosł już w roku zeszłym 190,000 dolarów w gotowiźnie, oprócz kosztownych futer. Głównemi artykułami, ktore tam nasi kupcy wysełaią są bawełniane towary, i zastanowienia rzecz godna, iż bawełna rodząca się w południowych naszych prowincyiach, wyrabiana iest w północnych, a wywożona z zachodnich.

Z Bruxelli d. 8 Lutego.

Rozeszła się tu wieść, że Królewic nasz Fryderyk, ktory poiechał do Berlina dla zaślubienia się z Krolewną Pruską, powroci tu po 6cio tygodniowem tam pobycie z Wysoką swoią Małżonką, lecz dotąd niema pewności kiedy zaślubienie nastąpi.

D. 7 b. m. nastąpiła w Ostendzie powódź i tamy znacznie nadpsute zostały. W Amsterdamie woda przewyższyła o iedną stopę most na rzece J. zwaney. Burza dnia tego zrządziła na Skaldzie wiele szkód. D. 4 o godzinie 5tey w wieczór woda w Antwerpii wzniosła się o 3 stopy wyżey nad przybysz, który żyiący ludzie zapamiętać mogą. Zdaie się, iż ziawienie to zrządziły potężne wichry, i zalew poczynił w wielu częściach miasta wielkie szkody.

Z Harlem piszą, że d. 3 Lutego w wieczór morze pod Helder wzniosło się do tak okropney wysokości, że woda płynęła przez wielką tamę. Wszyscy ludzie zaprzątnęli się podwyższeniem tam przybrzeżnych i w nayniebezpiecznieyszych mieyscach usypali 199 prętów ziemi. Bałwany morskie tak mocno biły, iż dawna batteryia de Unie na Neuve e Diep zupełnie zburzoną została. Wielka tylko i mocna tama na Helder zmnieyszyła w tey chwili trwogę.

— Dnia 9. —

Doniesienia o uszkodzeniach, które wystąpienie morza d. 3 i 4 b. m. poczyniło, są codziennie smutnieysze. Powodz rozciągała się tą razą bardzo dalec

ko i wielkie poczyniła szkody. W całey Hollandyi powystępowały rzeki z koryt swoich. W okolicach Amsterdamu zalała woda do 50.000 morgów gruntu. Widok nieszczęśliwych, których tu przywożą na łodziach i statkach wzbudza głęboką boleść, ale smutnieyszey ieszcze lękać się należy wiadomości o zatopieniu się wielu ludzi. Jlość zatopionego bydła nie iest do wyrachowania; woda poznosiła nawet całe wsie. W Harlingen zburzona została kamienna portowa grobla. Urząd municypalny w Amsterdamie zabronił z powodu tych klęsk wszelkich publicznych zabaw, które maią nawet wpływ na gieldowe czynności. Król nakazał w całym kraiu zbierać składki dla uszkodzonych przez powódź.

Z Kuxhaven (pod Hamburgiem) *dnia 8 Lutego.*

Na Neumark tak wielkie poczyniła woda spustoszenia, iż ieden tylko dom pozostał się zamieszkały. Mury i nadbrzezne ściany zost ły zerwane i sprzęty przez wodę uniesione. Od tamy przestrzeń do 4000 kroków iest zniszczoną; lecz nie we wszystkich przeciez mieyscach iednakowe nastąpiło spustoszenie; w niektórych rozciąga się do połowy lub do dwóch trzecich części. Na południowo-zachodniey stronie od Worths w małey latarniowey wieży wyrwała woda dziurę do 200 stop kubicznych. Dotkliwą bardzo iest także strata w bydle: zatopiło się do 135 sztuk koni, krów, cieląt, świń i owiec. Niewiele nawet zboża uratowano z niezupełnie zburzonych stodoł. Liczba znayduiących się ieszcze w tey chwili na Neumark ludzi, wynosi 49.

Od brzegów niższey Elby d. 11 Lutego.

Od kilku dni trwaiące potężne wichry wzniosły morze i wpadaiące do niego rzeki do takiey wysokości, że wszystko, co w ich publiskości znaydowało się i przez nadzwyczayne natężenie mieszkańców lub wysokie mury uratowanem bydź niemogło, woda uszkodziła lub zabrała. Znaczna liczba naymocnieyszych tam została zerwana lub całkowicie zabrana. Niższe okolice podobne były do otwartego morza. Wylew wody w niektórych mieyscach, a mianowicie pod Jork (w Xięztwie Bremenskiem) tak był wielki, iż w wielu mieyscach nietylko niezliczone tamy pozrywała, ale nawet na kilkadziesiąt prętow wewnętrzne drogi i zasiewy zniosła, tudzież naymocnieysze sluzy zabrała. Nietylko znaczna liczba bydła, w które ten urodzayny kray obfituie, znalazła w bałwanach śmierć, ale niestety i wiele ludzi. W pierwszey mili Alten-Landes 9 wsi, ieżeli niezupełnie zniszczone, tedy w naywiększey nędzy, są pogrążone. W iedney z tych wsi i Neufelde, gdzie wcale niespodziewano się tak nagłego zalewu, zostało 80 ludzi przez nawał wody w swoich domach zatopionych. Glückstadt uszło tylko zniszczenia przez zerwanie grobli obok starego cekhausu.

Pod Husum (w Xięztwie Holsztyńskiem) tak nagle także wzniosło się morze, iż mieszkańców woda zalała w łóżkach, nim zdążyli uciec na wyższe piętra lub ratować się na pływaiące ku ich pomocy po ulicach statki. Znaczna część blisko morza leżących gruntów znayduie się pod wodą i zapewne tego roku nie będzie mogła bydź do zasiewów użytą.

Wyrzucone na tamteyszy brzeg szczątki domów i sprzęty, pomiędzy któremi do 20 kolebek, lękać się każą okropnego losu pobliskich wysepek. Niema ieszcze dokładnych doniesień, ale słychać, iż na wyspie Moor 3 tylko domy pozostały, a Südwal iest cała przez bałwany morskie pochłoniona. Nadeszłe w tey chwili z Staandvogte doniesienie podaie wyrzuconych tam sprzętów i innych rzeczy do 200 fur. Tönningen znaydowało się całe pod wodą, a w Eyderstadt i Dittmar zerwanych zostało wiele tam i wszystkie okolice wyrownywaią morzu. Podług zachowanych tu znaków od 108 lat nie było tak wielkiego wzniesienia wody iak teraz.

Z Rzymu d. 27 Stycznia.

D. 7 b. m. zaprowadzony tu został sąd handluwy. Onegday Jeneralny Podskarbi Cristaldi wydał oznaymienie, iż za wywoz morzem kraiowych płodów, pszenicy, kukurycy i grochu wyznaczone są nagrody. Wprowadzaiący osadnicze towary, cukier, kawę, &c. ryby morskie, korzenie (wyiąwszy materyały lekarskie) wino, wodkę obowiązanemi są oprócz opłaty cła wywozić ieszcze zapołowę wartości wprowadzonych towarow kraiowych płodów. Nadto towary swoie wprowadzać tylko mogą lądem.

Krol Neapolitański zabronił wysełania do siebie deputacyy z powinszowaniem wstąpienia na tron, iako wyciągaiące gminy na koszta, przestaiąc na piśmiennych powinszowaniach. Xżę Salerno mianowany iest Jenerałem dowodzącym gwardyią Królewską.

W Cosenza (w Kalabryi) czuć się dało d. 5 b. m. lekkie trzęsienie ziemi, mocnieysze iednak w Sessano i Cortigliano, nigdzie przecież nie zrządziło żadnego nieszczęścia.

W Syrakuzie panuie wielka susza. Na 20 do 30 mil Włoskich w Sycylii zaledwo teraz znaleść można ieden młyn, któryby miał dostateczną wodę, i w niektórych okolicach wyzdychało bydło z braku karmy i wody.

Przybyły do Ankony okręt z Zante przywiozł Gazety Missolungskie do 5 Stycznia, ktore donoszą o przywroconey spokoyności w Morei. O wylądowaniu Turków do Morei nic te Gazety niewzmiankuią.

Z Szwaycaryi d. 4 Lutego.

Dom kupiecki w Genewie B. M. i M. zmuszony był zawiesić w roku 1811 swoie wypłaty. Spólnik tegoż Domu P. B. umarł w krotce potem, ale na śmiertelnem łożu zaklinał syna swoiego, aby iego honor uratował. Poczciwy syn dopełnił przyrzeczenia umieraiącemu oycu. Pierwszą ratę iego długu w kwocie 57000 Fr. wypłacił w r. 1818, a resztę długu w Grudniu r. z. w kwocie 200,000 Fr.

Na iezTorze Zurichskim chcą także teraz urządzić parowy statek, lecz nie do przewozu towarow, ale tylko poczty.

Od granic Tureckich d. 3 Lutego.

Położenie Epiru znayduie się coraz w smutnieyszem stanie, i zagraża spokoyności publiczney. Omer Basza Janiny, który, iak wiadomo odebrał od Porty rozkaz udania się do Saloniki, pozostaie ciągle w Epirze, zbiera wszelkiemi sposobami pieniądze i gotuie się z przymierzonemi z sobą kapitanami do woyny. Mieszkańcy lękaiąc się ponowienia smutnych zdarzeń za Ali Baszy, starają się rzeczy swoie w bezpiecznych zachować mieyscach. Wyznaczony przez Portę nowy tey prowincyi Basza ieszcze nie przybył, i biedny ten kray wystawiony iest na wszelkiego rodzaiu zdzierstwa. Omer Basza nie myśli, iak to każdy postrzega, oddać miasta i twierdzy Janiny, iak tylko przewyższaiącey sile woyskowey.

DODATEK
DO Nro 17.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 27 LUTEGO 1825 roku w NIEDZIELĘ.

Z Wiednia d. 16 Lutego.

Radosne uczucia, które coroczny obchod Urodzin Nayiaśnieyszego Cesarza i Nayukochańszego Oyca naszego w sercach wszystkich wiernych Austryiackich poddanych wzbudza, starali się także uczniowie C. K. Teressyiańskiey Akademii w wigilią tey uroczystości d. 11 Lutego przez wieczorną muzykę okazać. Uroczystość rozpoczęła się ułożonym i odczytanym przez Ucznia Akademii, Barona Dubskiego z Trzębomyślic, prologiem, poczem odśpiewana została ulubiona od Austryiackich Obywateli pieśń: *Boże zachoway Cesarza!* po którey następowały różne muzyczne sztuki i sol-śpiewy przez uczniów Akademii. Przeszło 500 nayznakomitszych mieszkańców stolicy zaszczyciło tę uroczystość obecnością swoią i dzieliły radość z uczuciów wdzięczności, które uczniowie starali się okazać dla naylepszego z Monarchów.

Z Berlina d. 17 Lutego.

J. Król. W. Xiążę Pruski Wilhelm (syn J. K. Mci) powrócił z Poznania.

Jenerał major Xiążę Wied-Neuwied przybył tu z Erfurtu.

Dwór tuteyszy zawdzieie od dnia iutrzeyszego na trzy tygodnie żałobę po N. Królu Neapolitańskim.

Z Goty d 11 Lutego.

Dziś rano o 3 kwadransach na godzinę 7 zakończył życie ostatni Xżę Gotayski i Altenburgski, Fryderyk IV. Trzey Agnaci odebrali zaraz wspólnie Xięztwo w posiadłość i ogłosili, iż dotychczasowe Ministeryium iest aż do dalszego czasu iedyną Władzą rządową.

Teatr Narodowy.

Dziś w Niedzielę d. 27 b. m. daną będzie wznowiona wielka Tragedya Rycerska, z niemieckiego P. Cygler przetłomaczona w 5 aktach: *Honor Kobiet, czyli Proba przez ogień.*

DONIESIENIA.

W Imieniu Rządu Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

TRYBUNAŁ

Pierwszey Instancyi Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Wydał Wyrok następuiący:

Działo się w Krakowie w Domu Władz Sądowych na Audyencyi Publiczney Trybunału Pierwszey Instancyi Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu, w Poniedziałek Dnia Trzydziestego Stycznia Roku Tysiąc Ośmset Dwudziestego Piątego.

WYDZIAŁ PIERWSZY.

Obecni.

Mąkolski, Prezes. **Chwalibogowski** Prokurator.
Nowicki, Sędzia.
Habowski, Assessor.
Korytowski, za Pisarza.

TRYBUNAŁ

Pierwszey Instancyi Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta **Krakowa** i Jego Okręgu.

Na wniosek Prokuratora przy swym Sądzie

Przekonawszy się z Rapportu Komornika Kaweckiego dnia 29 m. i r. b. iż przeciw Stanisławowi Zamoyskiemu Kupcowi nastąpiły w drodze exekucyi liczne poszukiwania długow wexlowych, i na satysfakcyią tych, sprzedarz zaiętych Towarow została dopełnioną.

Zważaiąc, iż tubo z popieraiących Exekucyią Wierzycieli, iako też i zapowiadaiących pieniądze z Licitacyi Towarow zebrane, żaden niezgłosił się do Trybunału o ogłoszenie Upadłości Handlu Stanisława Zamoyskiego.

Gdy iednak podług Artyk: 1 Kodexu Handlowego Księgi III. Każdy handel prowadzący, a płacić ustaiący, iest w stanie upadłości, a następnie z Art: 13 teyże Księgi Kodexu handlowego, Trybunał o upadłości uwiadomiony, takową z Urzędu ogłosić obowiązany.

Zważaiąc, iż niewypłacalność Kupca Stanisława Zamoyskiego Rapportem powyższym Komornika Sądowego iest udowodnioną,

TRYBUNAŁ przeto

Na zasadzie powołanych przepisow prawa handlowego, Stanisława Zamoyskiego Kupca Miasta Krakowa za upadłego w handlu tymczasowie ogłasza. Czas zaczęcia się tey upadłości z dniem 3go miesiąca Grudnia roku 1824, iako datty Protestu w niewypłacalności Wexlow na 2443 Złp. i 96 Talarów 16 dobrych groszy P. Antoniemu Höltzel Kupcowi Krakowskiemu wydanych oznacza. — Przyłożenie pieczęci na maiątku upadłego rozporządza, i uskutecznienie tego Sąd Pokoiu Miasta Krakowa Okręgu I. wzywa.

Sędzią Kommissarzem P. Nowickiego Sędziego Sądu swego, a Kuratorami upadłości Kupców PP. Antoniego Höltzla, i Tadeusza Trzcińskiego mianuie.

Osobę upadłego Stanisława Zamoyskiego przez dodanie mu straży Policyiney, zabezpieczoną mieć chce, i o dopełnienie tego Urząd Policyi pośredniczy wzywa, z resztą ustanowienie wpisu zawieszaiąc.

Mocą niniejszego Wyroku pod tymczasową Exekucyią zapadłego, którego wywieszenie w Izbie Audyencyonalney Trybunału swego, oraz podanie do Gazet Kraiowych postanowia (podpisano) *Mąkolski.*

Leo Korytowski, za Pisarza.

Zalecamy i rozkazuiemy wszystkim Komornikom (od którychby się tego domagano) aby Wyrok niniejszy wyexekwowali.

Prokuratorom aby tego dopilnowali.

Kommendantom i Urzędnikom siły zbroyney, aby w razie potrzeby (gdy o to prawnie wezwanemi będą) woyskowey pomocy dodali.

(podpisano) *Mąkolski*, *Leo Korytowski*, za Pisarza.

Zgodność niniejszego Głównego wyciągu z Wyrokiem Oryginalnym Świadczę.

Leo Korytowski, za Pisarza.

Assessor Trybunału I. Instancyi Rzeczypospolitey Krakowskiey, Kommissarz upadłey Massy Franciszka Buchelt.

W myśl Artyk: 40 i 41 Księgi III. Kodexu Handlowego, wzywa Wierzycieli tey że upadłey Massy, a mianowicie: 1) Józefa Hardmuth w Wiedniu. — 2) Józefa Haas tamże. — 3) Fryderika Kesslera w Norymberdze. — 4) Fryderyka Bassenge w Dreznie — 5) Józefa Kremer w Krakowie. — 6) Fryderika Ertel w Wrocławiu. — 7) Harperg Hennig w Szczecinie. — Heiliger i Kompania tamże. 8) 9) Franciszka Schön w Styryi. — 10) Praetorius i Buncław w Berlinie. — 11) Fryderyka Hille w Krakowie. — 12) Annę Kremer tamże. — 13) Jędrzeia Welkman tamże — 14) Jakóba Most tamże. 15) Macieia Pałczyńskiego tamże. — 16) Franciszka Kose w Pradze. — 17) C. W. Gräffer w Wrocławiu. — 18) F. Sponnera w Oławie. — 19) Fabrykę Nadelburgera w Wiedniu. — 20) Jana Nechi w Cieszynie. 21) Katarzynę Andl w Wadowicach, na koniec wszelkich innych niewiadomych, a mogących się znaydować Wierzycieli, ażeby stosownie do Art: 24 powołanego Prawa, osobiście luo przez Pełnomocników zgromadzili się w dniu 9 Marca r. b. o godzinie 10 z rana w Domu Władz Sądowych przy Kościele Sgo. Piotra stoiącym w Sali Audyencyonalney Trybunału w Wydziale 2gim, a to w celu podania w myśl dalszego 44 Art: potrzebney listy, mogącey bydź potrzebney liczby syndyków tymczasowych, maiących bydź przez Trybunał mianowanych, ktoryby daley podług Rozdziału VII. wspomnioney Księgi Kodexu postępować mogli. — w Krakowie dnia 11 Lutego 1825 r.

(podpisano) *Habowski.*

W dniu 1 Marca r. b. o godzinie 10 ranney w Rynku głownym W. M. Krakowa w Gmachu Sukiennice zwanym, w drodze exekucyi Sądowey, odbędzie się publiczna Licytacya, Zegaru ściennego, Komod dwóch i Zwierciadła. Chęć zatym licytować mających zaopatrzonych w gotowiznę na czas i miersce oznaczone podpisany Komornik zaprasza. — W Krakowie dnia 19 Lutego 1825 r.

Teodor Jaworski, Kom: Sąd.

W Krakowie przy Ulicy Floryańskiey w Domu pod L. 506 dnia 1 Marca b. r. o godzinie 9 ranney sprzedane przez Licytacyą publiczną zostaną ruchomości iako to: Zwierciadła, Zegary, Komody, Kanapy. Stoły, Szaffy, Kredense, Łożka, kuchenne Naczynia i inne, zaraz za gotową zapłatę w monecie Courant.

W Krakowie dnia 23 Lutego 1825 r.

Skorczyński, Kom: Sąd.

Pisarz Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa i Jego Okręgu, podaie niniey-szem do publiczney wiadomości, iż Kamienica pod L. 445 przy Ulicy Sławkowskiey w Krakowie stoiąca, w drodze pertraktacyi spadkowey po s. p. Maryannie Kłossowskiey przez publiczną Licytacyą sprzedaną zostanie, a to na żądanie wieloletnich Sukcessorów, iako to: W. Barbary z Kozłowskich Czermińskiey w assystencyi Męża Juliana Czermińskiego Professora Uniwersytetu Krakowskiego. W. Anny z Kozłowskich Gołkowey w assystencyi Męża W. Józefa Gołka, tudzież W. Juliana Czermińskiego iako Pełnomocnika W. Józefy Chudylskiey Antoniego Chudylskiego Małżonki Jacka Mieroszewskiego, i Wincentego Mieroszewskiego.

Sprzedaż Domu tego Wyrokiem Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa w dniu 29 Października 1824 r. między wyrażonemi wyżey wieloletnemi Sukcessora-

mi ś. p. Maryanny Kłossowskiey, a W. Kazimierzem Wohlfarl iako Opiekónem Ludwiki, Piotra, i Karoliny po ś. p. Józefie Kłossowskim małoletnich pozostałych dzieci, równie iako Pełnomocnikiem Kazimierza Kozłowskiego zapadłym, nakazana odbędzie się na Audyencyi publiczney Trybunału I. Instancyi w Krakowie przy Ulicy Grodzkiey pod L. 106 za popieraniem W. Józefa Jankowskiego P. O. D. z strony wieloletnich Sukcessorów ustanowionego Adwokata.

Termin do Licytacyi stanowczey oznaczonym został na dzień osmy Marca 1825 r. Cena zaś na pierwsze wywołanie została przez Trybunał zmnieyszoną z Summy 17.540 Zp. 15 gr. do dwóch trzecich części to iest: do Summy 11.793 Zp. 25 gr.

O innych warunkach Licytacyi pretendenci w Kancellaryi podpisanego zawiadomieni bydź mogą. — W Krakowie dnia 15 Lutego 1825 r.

Kuliczkowski, Pisarz Tryb.

Kommissyia Woiewództwa Krakowskiego

Podaie do publiczney wiadomości, iż Dobra Edukacyyne Sieborowice i Pielgrzymowice o mil trzy od Krakowa w Obwodzie Miechowskim położone są do wydzierżawienia pod następuiącemi głównieyszemi warunkami:

1mo. Dzierżawa zaczynać się ma z dniem 24 Czerwca 1825 r. a kończyć podług życzeń konkurentow w lat 3, 6, 9, lub 12.

2do. Opłata stała z tey Dzierżawy iest czynsz do kassy Obwodu Miechowskiego w dwóch półrocznych ratach uiszczany, kwotę Złp. 4180 wynoszący, oprócz tego do Dzierżawcy należy ponoszenie ciężarow wszelkich publicznych, a mianowicie:

Ofiary 10/100 rocznie	Złp. 384 gr. 10.
Liwerunku zwyczaynego rocznie Złp. 317 gr. 4, teraz o 1/3 część zniżonego do	Złp. 211 gr. 14.
Szarwarku z zabudowań Dworskich	— 18
Składki Ogniowey zwyczayney	— 45 — 22.

W r. r. do kwoty Złp. 114 gr. 9 podwyższoney Dziesięciny w naturze z gruntów Dworskich

W Sieborowicach Zyta korcy 38 garcy 11.

W Pielgrzymowicach ditto 18 — 3 i Dymowe do Gminy dokładać się powinna.

3tio Dzierżawca winien będzie wystawić kaucyią bądź w gotowiźnie bądź w assekuracyiach Skarbowych bądź legalną fideiussoryczną w kwocie Złp. 3000.

4to. Dzierżawca w przeciągu trzech miesięcy po terminie zwyczaynym nieprodukuiący przed Kommissyią Woiewodzką kwitu tak z opłaconego czynszu iako też z podatków utraci kaucyią i natychmiast od dzierżawy odpadnie

Inne szczególne warunki są też same iakie służą do Dóbr Rządowych.

Każdy więc chęć maiący dzierżawienia powyższych Dobr obowiązany iest do dnia 15 Kwietnia r. b. podać wprost do Wysokiey Kommissyi Rządowey Wyznań Religiynych i oświecenia publicznego, opieczętowaną deklaracyią, w ktorey wyrazi korzyści dla funduszu Edukacyinego iakie oprócz powyższych opłat ofiaruie, bądź gotowizną, bądź bezpłatnem postawieniem Budowli gospodarskich, bądź innym iakim sposobem.

Na pewność dotrzymania deklaracyi pretendent z Woiewodztwa Krakowskiego złoży Vadium w Kassie głowny tuteyszey Złp. 1000 i Kwit do swoiey deklaracyi dołączy, z innego zaś Woiewództwa Pretendenci Vadia swe w Kommissyi Rządowey Wyznań, złożą. — W Kielcach d. 4 Lutego 1825 r.

Radca Stanu Prezes
(podpisano) *Wielogłowski.*
Sekretarz Jlny
(podpisano) *Zamoyski.*